

Seletuskiri Viljandi Vallavolikogu määruse „Viljandi valla jäätmehoolduseeskiri ” eelnõu juurde

Käesoleva määruse eelnõu eesmärk on kehtestada Viljandi vallas uus jäätmehoolduseeskiri, mis on kooskõlas kehtiva jäätmeseadusega.

Kohaliku omavalitsuse üksus peab jäätmehoolduseeskirja viima jäätmeseadusega kooskõlla alates jäätmehoolduseeskirja muutmisest või uue kehtestamisest, kuid mitte hiljem kui 2023. aasta 31. detsembriks, rakendama biojäätmete tekkekohal liigiti kogumise või tekkekohal ringlussevõtu kohustust alates uuest korraldatud jäätmeveo hankest, kuid mitte hiljem kui 31. detsember 2023 ning viima tekstiiljäätmete liigiti kogumise korraldamise nõude kooskõlla jäätmeseadusega mitte hiljem kui 2025. aasta 1. jaanuariks.

Jäätmehoolduseeskirjaga sätestatakse (JäätS § 71 lg 2):

1. jäätmekäitluse ja jäätmete hoidmise korralduse ning sellega seotud tehnilised nõuded, nagu kogumismahutite tüüp, materjal, suurus, mahutite alus ja paiknemine, ühiste kogumismahutite kasutamine;
2. olmejäätmete liigiti kogumise korra;
3. jäätmetest inimeste tervisele ja keskkonnale tuleneda võiva ohu vältimise, või kui see ei ole võimalik, siis vähendamise meetmed, sealhulgas olmejäätmete regulaarne äravedu detailplaneeringu koostamise kohustusega alalt vähemalt üks kord nelja nädala jooksul ja hajaasustusalalt vähemalt üks kord 12 nädala jooksul. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alalt, kus biojäätmete kompostimine on jäätmetekke kohas tagatud, võib olmejäätmelid regulaarselt ära vedada üks kord 12 nädala jooksul;
4. biojäätmete kompostimise nõuded kompostimise tagamiseks;
5. kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil jäätmeveo piirkondade loetelu, kus liitumine korraldatud jäätmeveoga on kohustuslik;
6. korraldatud jäätmeveoga hõlmamata jäätmete käitlemise nõuded;
7. elanikelt kodumajapidamises tekkivate ohtlike jäätmete kogumise ja ohtlike jäätmete käitlemiseks keskkonnakaitseluba omavale ettevõtjale üleandmise korra;
8. kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil tervishoiu- ja veterinaarteenuse osutaja jäätmete käitlemise korra;
9. ehitus- ja lammutusjäätmete, sealhulgas tekkekohal liigiti kogutud puidu, betooni, telliste, plaatide, keraamika, kivide, metalli, klaasi, plasti ja kipsi kogumiskohad ning käitlemise nõuded;
10. jäätmete kogumiskoha või -kohad, kuhu tuleb korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmed nende edasivedamiseks toimetada, sealhulgas annab teavet korduskasutuseks ettevalmistamise kohtadest;
11. järelevalve korralduse jäätmekäitluse üle kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil;
12. kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil asuvate jäätmekäitluskohtade, välja arvatud prügila järeelhoolduse nõuded;
13. jäätmete liigiti kogumise arendamise nõuded koos liigiti kogumise tähtaegadega jäätmeliikide kaupa ja käesoleva seaduse § 31 lõike 6 alusel ettenähtud erandid;

14. jäätmete kogumise korraldus hajaasustusalal;
15. suurjäätmete kogumiskohad, mis asuvad jäätmevaldajast maksimaalselt 15 kilomeetri kaugusel.

Eesti on seadnud jäätmevaldkonnas järgmised eesmärgid:

1. Olmejäätmete kogumisel nende tekkekohas on eesmärgiks liita kõik jäätmevaldajad korraldatud jäätmeveoga ning suunata kogutud jäätmed materjalina ringlusesse 2025.aastaks vähemalt 55% ja 2030 vähemalt 60% ulatuses vallas tekkivate olmejäätmete kogumahust.
2. Pakendijäätmete osas on eesmärgiks tagada ringlussevõtt aastaks 2025 vähemalt 65% ja aastaks 2030 vähemalt 70%.
3. Biolagunevate jäätmete taaskasutamise edendamise eesmärgiks aastaks 2027 on tagada biolagunevate jäätmete osakaal olmejäätmete koostises alla 13 massiprotsendi ja biolagunevate jäätmete osakaal ladestatavates olmejäätmete kogumassist 20 massiprotsenti.
4. Tekstiilijäätmete osas on eesmärgiks rakendada nende tekkekohal liigiti kogumist ja soodustada üleandmist jäätmejaama või muudesse nõuetekohasesse kogumiskohtadesse.
5. Suurjäätmete, rehvide, elektri- ja elektroonikaseadmete ning ohtlike jäätmete taaskasutamise edendamise eesmärgiks on teostada jäätmete kogumisringe ning tõsta jäätmevaldajate teadlikkust jäätmete nõuetekohase käitlemise osas.
6. Ehitus- ja lammutusjäätmete taaskasutamise eesmärgiks on suunata taaskasutusse vähemalt 70% ehitus- ja lammutusjäätmetest, eraldades neist ohtlikud jäätmed.
7. Probleemtoodete liigiti kogumise edendamise eesmärgiks on tõsta jäätmevaldajate teadlikkust jäätmete nõuetekohase käitlemise osas ja parandada koostööd laiendatud tootjavastuse teostajatega.
8. Kõikide muude jäätmeliikide liigiti kogumise edendamisel on eesmärgiks tõsta jäätmevaldajate teadlikkust jäätmete liigiti kogumise vajaduse ja võimaluste osas ning nende nõuetekohase käitlemise osas ning teostada järelevalvet jäätmete käitlemistingimuste täitmise üle.

Eesmärkide saavutamiseks tuleb edendada tekkekohal jäätmematerjalide liigiti kogumist, luua mugavad kogumislahendused, tagada sobivad tingimused jäätmete töötlemise teenuste osas, teha koostööd tootjavastutus- ja taaskasutusorganisatsioonidega, tõsta jäätmevaldajate teadlikkust ning suurendada järelevalve tegevusi.

Uue jäätmehoolduseeskirjaga hõlmatakse korraldatud jäätmeveoga järgmised jäätmeliigid:

1. segaolmejäätmed;
2. paberi- ja kartongijäätmed;
3. biolagunevad köögi- ja sööklajäätmed;
4. biolagunevad aia- ja haljastujäätmed;
5. suurjäätmed;
6. segapakendijäätmed;
7. klaaspakendid;
8. tekstiilijäätmed;
9. ohtlikud jäätmed;
10. probleemtooted.

Kohustuslik on jäätmevaldajal anda jäätmevedajale üle segaolmejäätmeid, biolagunevaid köögi- ja sööklajajäätmeid. Samuti on kohustuslik liigiti koguda ning jäätmevedajale üle anda detailplaneeringu koostamise kohustusega aladelt kortermajades (alates kaheksast korterist) ning äri-, tootmis-, teenindus- ja ühiskondlike hoonetega hoonestatud kinnistutel, järgnevad jäätmeliigid:

1. paberi- ja kartongijäätmed
2. segapakendid
3. klaaspakendid

Teiste jäätmeliikide üleandmine korraldatud jäätmeveo raames on vabatahtlik.

Olulised muudatused jäätmehoolduseeskirjas:

1. Uus mõiste detailplaneeringu koostamise kohustusega ala. Varasemalt on kasutatud mõistet tiheasustusala, kuid soovisime laiendada segaolmejäätmete tihedamat kohustust kõikidele tihedamalt asustatud aladele. Otsustasime jäätmehoolduseeskirja siduda vastuvõetud Viljandi valla üldplaneeringuga ning seal seatud detailplaneeringu koostamise kohustusega alad. Tiheasustusalad jäävad detailplaneeringu koostamise kohustusega alade sisse.

2. Jäätmehoolduseeskirja lisas 1 on kaart, kus peal on välja toodud detailplaneeringukohustusega alad. Antud kaart on vajalik, kuna käesoleval hetkel ei ole Viljandi valla üldplaneering kehtestatud. Peale planeeringu kehtestamist muudame määrust ning seome selle kehtiva Viljandi valla üldplaneeringuga. Hetkel on huvilistel võimalik näha detailplaneeringu koostamisega kohustusega alasi lisas 1 või Viljandi valla geoportaalist.

3. Detailplaneeringu kohustustega alade piiresse jäävatele jäätmevaldajatele kohustus anda segaolmejäätmeid üle üks kord 4 nädala jooksul. Varasemalt oli antud kohustus seatud tiheasustusaladele, kuid uue jäätmehoolduseeskirjaga laiendame neid alasi.

4. Kõikidele jäätmevaldajatele, kes ei komposti jäätmeid nende tekkekohal, on kohustuslik koguda liigiti biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete ning anda need üle jäätmevedajale. Nimetatud nõue aitab kaasa käesolevas seletuskirjas sõnastatud eesmärkide punktide 1 ja 3 saavutamisele. Jäätmevaldajad, kes ei kasuta korraldatud jäätmeveo raames biolagunevate köögi- ja sööklajajäätmete üleandmise teenust, loetakse vallavalitsuse poolt köögi- ja sööklajajäätmete osas kohtkompostimise rakendajateks ja on vabastatud kohustusest anda jäätmed üle jäätmevedajale.

5. Detailplaneeringu kohustustega alade piiresse jäävatele kortermajadele ning äri-, tootmis-, teenindus- ja ühiskondlike hoonetega hoonestatud kinnistutel jäätmevaldajatele kohustuse liigiti koguda ning jäätmevedajale üle anda paber- ja kartongjäätmeid, segapakendeid ja klaaspakendeid.

Viljandi Vallavolikogu otsustas 28. septembril 2023 toimunud istungil minna jäätmehoolduseeskirja eelnõuga II lugemisele. Muudatusettepanekute esitamise tähtjaks määrati 9. oktoober 2023 kell 10.00. Muudatusettepanekuid ei esitatud.

Seletuskirja koostaja: Kadi Ann Busch, keskkonnaspetsialist